

Made with KINEMASTER

ਲੇਖ / ਨਿਬੰਧ

ਕਰੀ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਤਿਉਹਾਰ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਹਰ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਮਾਘੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਹਰ ਸਾਲ 13 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਸਰਦੀ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰਾਂ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠੰਡ ਘਟਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਵਾਢੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ ਅਕਬਰ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਡਾਕੂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਾਲ ਲੁੱਟ ਕੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਪਿੰਜਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ, ਲੋਕ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗਾਣੇ ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਤ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਲੋਹੜੀ ਤਿਉਹਾਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ
ਲੋਕ ਰਿਉੜੀਆਂ, ਮੁੰਗਫਲੀ, ਚਿੜਵੜੇ ਆਦਿ ਵੰਡਦੇ ਹਨ।
ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਾ ਜੰਮਿਆ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਦੇ
ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਲੋਹੜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ
ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਤੋਹਫ਼ੇ ਅਤੇ ਮਠਿਆਈਆਂ ਭੇਜਦੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ
ਸੁਹਣੇ-ਸੁਹਣੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਕੇ, ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਟੋਲੇ ਬਣਾ ਕੇ, ਸਿਰਾਂ ਤੇ
ਪਰਾਤਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ, ਘਰੋ-ਘਰੀ ਲੋਹੜੀ ਵੰਡਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਲੋਹੜੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਰੌਣਕਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ
ਹਨ। ਬੱਚੇ ਦੋ-ਦੋ, ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ, ਚਾਰ-ਚਾਰ ਦੀਆਂ ਟੋਲੀਆਂ
ਬਣਾ ਕੇ ਘਰੋਂ-ਘਰੀਂ ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਪੈਸੇ, ਗੁੜ, ਮੱਕੀ, ਗਚਕ, ਮੂੰਗਫਲੀ, ਰਿਉੜੀਆਂ ਆਦਿ
ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਲੋਹੜੀ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਨਜ਼ਾਰਾ ਪੇਸ਼
ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਹੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ
ਘਰੀਂ ਲੋਹੜੀ ਬਾਲਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ
ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਹੜੀ ਤੇ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਲਹੜੀ
ਬਾਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਅੱਧੀ-ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੱਕ ਖੂਬ ਧੁਮ
ਮੱਚਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੀਤ
ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਗਿੱਧਾ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ
ਗੱਭਰੂ ਭੰਗੜੇ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ
ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ
ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ
ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਅੱਗੇ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।